

VOORUIT MET DE WIJK

STEUN AAN DUURZAME
BURGERPROJECTEN

VOORUIT MET DE WIJK

DE ONDERSTEUNING VAN TRANSITIE PROJECTEN VAN
BURGERCOLLECTIEVEN IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST

MODALITEITEN

UPDATE 08/11/2024

In samenwerking met:

Een projectoproep voor de burgercollectieven die zich inzetten voor de transitie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Een klimaatcrisis, maar ook een biodiversiteitscrisis, een energiecrisis, maar ook een sociale crisis vanwege van de gestegen levensduurte. Het zijn allemaal urgente redenen voor het Gewest om zijn ecologische transitie extra kracht bij te zetten. Het Gewest en de gemeenten moeten weliswaar de koers aangeven, maar dat is enkel mogelijk met ieders medewerking en dan vooral van de burgers.

Leefmilieu Brussel wil samen met Brussel Mobiliteit en Net Brussel de transitie van het Gewest versterken. Projecten van burgercollectieven ondersteunen is dus een prioriteit om deze transitie te versnellen via het meest lokale niveau, de wijken.

Daarom evolueert **Vooruit met de wijk** en verandert het zijn formule Met dit nieuwe programma wil het Gewest:

- ➔ de creatie van minder omvangrijke projecten vereenvoudigen dankzij een snelle en vereenvoudigde procedure;
- ➔ ambitieuzere en dynamischere wijkprojecten beter ondersteunen om zo de milieu-impact van het Gewest nog meer te doen dalen ten bate van de gemeenschap.

Rond welk thema wilt u actie ondernemen?

Via Vooruit Met De Wijk kunnen er projecten ontwikkeld worden rond de volgende thema's:

- **Voeding – Good Food :**
 - **Productie in de stad:** met een collectieve moestuin, boomgaard, "Incredible Edible" of fruitbomen in de openbare ruimte, of andere voedselproductieprojecten, inclusief de benodigde irrigatiesystemen (projecten voor het kweken van dieren, inclusief kippenhokken, zijn uitgesloten);
 - **Voedsel:** projecten ter bevordering van toegankelijke voedselconsumptie, met gebruik van gezonde, milieuvriendelijke producten of teruggewonnen onverkochte goederen, door middel van collectieve kookworkshops, gedeelde keukens, participatieve banketten, verwerkingsworkshops, broodovens. De volgende projecten zijn **uitgesloten**: solidariteitskoelkasten, pizzaovens, gezamenlijke inkoopgroepen zoals GASAP of VRAC, regelmatige catering (participatief of sociaal restaurant), informatie en training (bezoeken, conferenties, trainingsworkshops, uitdagingen, etc.).
- **Grondstoffen, afval en stedelijke netheid**
 - **Een project rond stedelijke netheid:** sensibiliseer uw burens over de netheid in jullie straat of wijk, organiseer een schoonmaakactie, communiceer op innovatieve en doeltreffende wijze over het onderhouden en respecteren van jullie publieke ruimte ...
 - **Een project rond afvalbeperking:** oplossingen om een soberdere levensstijl op te bouwen, alternatieven ontwikkelen voor het kopen van nieuwe producten, goederen bundelen, bulkaankopen bevorderen...
 - **Een project rond organisch afval:** doe aan collectieve compostering met uw burens, produceer lokale, kwaliteitsvolle meststoffen en maak tegelijk uw wijk gezelliger.
- **Natuur en biodiversiteit:**
 - **Plant waar het kan!** Klimplanten op gevels, planten aan de voet van bomen, kleine bloemperken aanleggen, bomen planten langs wegen...
 - **Verwelkom wilde dieren!** Geef onderdak en voedsel aan onze bestuivers, installeer nestkastjes en schuilplaatsen voor vogels en vleermuizen, egels en pissebedden, leg vijvers aan om libellen en amfibieën te verwelkomen...

- **Mobiliteit:** voorzie ontmoetingsplekken of speelstraten in de openbare ruimte, organiseer workshops rond fietsen herstellen of start projecten op om vervoersmiddelen te delen, pedagogische parcours rond mobiliteit ...
- **Energie:** werk samen om uw energieverbruik en uw uitstoot van broeikasgassen te verminderen, sensibiliseer uw burens en betrek hen bij het project, deel uw kennis van ecologische renovaties en milieuvriendelijk gedrag.
- **Water:** het verbruik beperken, anders omgaan met regenwater, ontharden van de bodem, water recupereren en slim gebruiken.
- **Grond:** de bodem van de wijk opnieuw leven inblazen, de kwaliteit verbeteren,...

Die verschillende thema's, aangestuurd door Leefmilieu Brussel, Brussel Mobiliteit en Net Brussel, stemmen overeen met de strategische doelen en plannen van het Gewest. Meer informatie over die doelstellingen vindt u op onze website <https://vooruitmetdewijk.brussels/in-de-praktijk/>.

Hoeveel steun voor uw project?

Om zowel kleinere als meer ambitieuze projecten te ondersteunen, biedt de Vooruit Met de Wijk twee ondersteuningsformules aan:

1. Een 'duwtje in de rug' vragen

Een vereenvoudigde procedure.

Vooruit Met de Wijk stelt hierbij een ondersteuning voor kleinere projecten voor. Aanstuursers van zulke projecten zullen:

- ✓ op eender welk moment contact kunnen opnemen met het loket om een coaching te vragen om uw noden te verduidelijken en uw project uit te werken;
- ✓ een project kunnen indienen via een vereenvoudigd formulier, samen met een coach, om een subsidie aan te vragen van maximaal € 3.500;
- ✓ een beslissing van de experts jury kunnen ontvangen;
- ✓ begeleid kunnen worden bij de uitvoering van het project.

Laat u inspireren door enkele voorbeelden <https://vooruitmetdewijk.brussels/hun-voorgeschiedenis/>

2. 'Stevigere' ondersteuning aanvragen

Ambitieuze projecten die zich richten op de gemeenschap

Vooruit Met De Wijk biedt 'stevigere' ondersteuning aan projecten die de impact op het leefmilieu nog meer willen beperken en die een participatieve actie ondernemen die openstaat voor de gemeenschap en de openbare ruimte. De houders van deze projecten zullen:

- ✓ al van bij de conceptfase van het project het loket op elk moment kunnen contacteren om begeleiding te vragen. Die begeleiding zal u, in functie van uw doelen en noden, helpen om:
 - de inwoners van de wijk te mobiliseren rond de doelstellingen van het project of de projecten en een stevige basis van uw aansturende groep vormen;
 - een dynamische openheid naar de wijk toe te creëren voor gemeenschapsgerichte projecten;
 - de noden van de wijk te identificeren door indien nodig via een kleine gedeelde stand van zaken de inwoners van de wijk naar hun mening te vragen;
 - uw ambities te vertalen naar een subsidieaanvraag voor één of meer projecten die met elkaar samenhangen.
- ✓ een **subsidie aanvragen van maximaal €15.000**
- ✓ een beslissing van de experts jury kunnen ontvangen;

- ✓ diepgaandere technische begeleiding krijgen die aangepast is aan hun noden.

Laat u inspireren door enkele voorbeelden <https://vooruitmetdewijk.brussels/hun-voorgeschiedenis/>

Welke steun bieden we aan?

De ondersteuning van Vooruit Met de Wijk omvat dus:

- **Begeleiding op maat** door coaches van bij de startfase tot aan de uitvoering van uw project. Die begeleiding is **verplicht** om zo de beste resultaten te garanderen.
- **Financiële ondersteuning**¹ tot € 3.500 voor de 'duwtje in de rug'-ondersteuning en € 15.000 voor projecten die 'stevigere' ondersteuning krijgen, of zelfs 30.000 euro voor investeringen door meerdere actoren. Die subsidies worden toegekend van bij het begin van het project.
- Facultatieve **opleidingen** die u op basis van uw noden kan uitkiezen uit een gemeenschappelijk programma van gratis thematische of methodologische opleidingen.
- **Netwerken** dankzij bezoeken ter plaatse en workshops waar projecthouders ideeën kunnen uitwisselen.
- Methodologische **hulpmiddelen** en technisch fiches die online ter beschikking worden gesteld <https://vooruitmetdewijk.brussels/zich-uitrusten/> .

Wie kan een project indienen?

Elke groep Brusselse burgers die de levenskwaliteit in hun wijk willen verbeteren.

Burgercollectieven mogen bestaan uit feitelijke verenigingen of verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's), die dus **gedragen worden door vrijwilligers**², de houders en de begunstigden van het betreffende project.

Deze oproep richt zich niet tot scholen, lokale overheden (gemeenten en OCMW 's), professionele verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) of bedrijven. Projecten met commerciële doeleinden komen ook niet in aanmerking. Er bestaan andere oproepen voor die specifieke doelgroepen. Deze vindt u op de webpagina <https://leefmilieu.brussels/burgers/diensten-en-aanvragen/projectoproepen>.

U zal een **sturgroep** moeten samenstellen die het project ondersteunt en de drijvende kracht erachter is. Die groep moet bestaan uit **minstens 5 personen** van verschillende huishoudens die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen. Deze groep zal participatief werken en de acties coördineren, het budget beheren en het contactpunt zijn voor de coach en de administratie.

¹ Die hulp zal aangeboden worden onder de vorm van een subsidie. Het gaat daarbij om **publieke middelen** en om te verzekeren dat ze adequaat worden ingezet voor een doel dat nuttig is voor het algemeen welzijn, zijn er procedures op poten gezet om dat na te gaan. De administratie zet zich in om de administratieve stappen zo veel mogelijk te vereenvoudigen, maar wanneer er geld van de gemeenschap wordt gebruikt, moet dit aan een minimale controle worden onderworpen. Dat is eveneens wat de burgers verwachten.

² Een vereniging die bestaat uit bezoldigde werknemers die opdrachten uitvoeren die het project overstijgen, mag samenwerken met het burgercollectief en het ondersteunen door bijvoorbeeld bepaalde beheerstaken uit te voeren. Ze mag echter niet de enige houder zijn en moet aanzien worden als een partner. Die dienst mag echter niet vergoed worden via bijvoorbeeld personeelskosten. Het project gaat uit van burgers en dat aspect moet centraal blijven staan, bijvoorbeeld doordat de wil bestaat om het burgercollectief autonoom te laten zijn.

Wie kan partner zijn van het project?

Ongeacht de aard van de beoogde steun worden partnerschappen sterk aangemoedigd. Er zijn tal van lokale partnerschappen denkbaar: met lokale verenigingen, buurtcentra, sociale huisvestingsmaatschappijen, bedrijven en winkels, een gemeente of een OCMW ... **Deze partnerschappen zijn essentieel voor ambitieuze projecten, projecten die verankerd willen raken in de wijk** of om u extra materiële, menselijke of financiële middelen, ruimtes of lokalen, extra expertise of bijkomende beheer capaciteit te bieden.

De gemeente is een bevoorrechte partner **die gecontacteerd dient te worden** van bij de voorbereiding van uw project <https://vooruitmetdewijk.brussels/gemeenschappelijke-contacten>. De gemeente kan u hulp bieden, vooral op het vlak van de verplichtingen in verband met een openbare ruimte innemen of samenwerken met andere gelijkaardige projecten in uw omgeving.

Hoe ondersteuning vragen van Vooruit Met de Wijk ?

1. U heeft een idee, contacteer dan ons loket en we begeleiden u bij de uitwerking van uw project.

Het hele jaar lang kan u ons contacteren om uw ideeën te delen en uw project vorm te beginnen geven. Om uw projectparcours op te starten, moet uw stuurgroep al minstens 3 personen tellen. U moet dan via **ons onlineformulier**: <https://vooruitmetdewijk.brussels/uw-project/> of **per e-mail** een projectidee invullen.

Let op: dit projectidee is het begin van de aanvraagprocedure. Het start de ondersteuning van de projectontwikkeling (punt 2). De indiening van het definitieve project is gelinkt aan de datum waarop de jury's worden georganiseerd (punt 3).

Als u moeilijkheden ondervindt bij het invullen van die projectidee, mag u gerust hulp vragen aan een coach. Deze personen kan u bereiken via ons loket (0800 85 286 - citizensprojects@vooruitmetdewijk.brussels).

2. Geniet van een begeleiding die aangepast is aan uw noden.

U zal een coach toegekend krijgen die u zal begeleiden naar de projectopstelling en zal bepalen welk type ('duwtje in de rug' of 'stevigere') ondersteuning nodig is voor uw project. Er moet ten minste één ontmoeting tussen de coach en de pilotgroep worden georganiseerd voordat het project wordt ingediend.

Het is ook de bedoeling dat u tijdens die periode de nodige gebruiksvergunningen verkrijgt, contact opneemt met de gemeente of eventuele andere partners zoekt.

3. Wanneer u klaar bent, dient u uw kandidatuur in.

Twee keer per jaar organiseert Vooruit Met de Wijk een toekenning van subsidies op basis van de kandidaturen die uw coaches u kunnen helpen invullen. De volgende deadlines voor de kandidaturen zijn beschikbaar op onze website.

OPGELET, uw projectdossier is enkel **volledig en geldig** als:

- ✓ het project de **doelstellingen** van de projectoproep nastreeft: <https://vooruitmetdewijk.brussels>;
- ✓ het **projectformulier** volledig is ingevuld en alle nodige **bijlagen** zijn toegevoegd;
- ✓ het project zich situeert **op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest** en wordt ingediend door mensen die er leven;

- ✓ de proefprojectgroep bestaat uit **minstens 5 personen** die in het Gewest wonen;
- ✓ u de schriftelijke **goedkeuring met handtekening** van de eigenaar heeft als voor het project een privaat/openbaar terrein of private/openbare ruimte zal gebruikt worden (minstens een principiële machtiging in afwachting van een officiële document). Voor mede-eigendommen is er een beslissing van de algemene vergadering nodig.
- ✓ Voor **voedselproductieprojecten** in open grond (moestuinen, boomgaarden, enz.) moeten de resultaten van de analyse van de bodemverontreiniging samen met de aanvraag worden ingediend (analyses volgens de procedures en op kosten van Leefmilieu Brussel, termijn van 2 maanden vereist - zie uw coach).

Als een dossier niet aan deze punten voldoet zal het niet in overweging worden genomen voor de selectie.

Hoe worden de projecten geselecteerd?

Een experten jury

De subsidies worden toegekend door een jury van experten en overheidsvertegenwoordigers. De jury komt bijeen in de tweede week na de indiening van de aanvragen om op basis van het aanvraagdossier na te gaan of en in welke mate uw projecten voldoen aan de hieronder beschreven selectiecriteria.

Selectiecriteria

De jury zal projecten selecteren die zo goed mogelijk aan de onderstaande criteria voldoen. Elk van die criteria heeft een andere impact op de beoordeling. Projecten die een 'duwtje in de rug'-ondersteuning hebben gevraagd, zullen geëvalueerd worden aan de hand van de basiscriteria. Projecten die een 'stevigere' ondersteuning hebben gevraagd, zullen geëvalueerd worden op basis van de 'stevigere' criteria.

1. Lokale Behoeft
(3 punten)	Het project beantwoordt aan een behoefte van de stuurgroep of de wijk.
<i>Steviger criterium: het project beantwoordt aan een objectieve behoefte van de wijk.</i>
2. Milieu-impact
(10 punten)	Het project zorgt ervoor dat de stad veerkrachtiger wordt (met andere woorden de mate waarin ze in staat is om ecologische en maatschappelijke schokken op te vangen die eraan zitten te komen om de transitie naar de stad van morgen te ondersteunen).
<i>Steviger criterium: het project heeft een grotere impact op de veerkracht van de stad en die impact kan ook in cijfers gemeten worden.</i>
3. Begunstigden en openheid
(3 punten)	Het project is (naast voor de projectgroep) vooral bedoeld voor de gemeenschap in het algemeen. De projectgroep blijft niettemin openstaan voor nieuwe gebruikers en moet de progressieve groei van het aantal gebruikers van het project als doel kunnen hebben.
<i>Steviger criterium: het project staat open voor nieuwe gebruikers, richt zich op de gemeenschap en beoogt een groot aantal personen en/of met meer diversiteit, vanuit een inclusievere aanpak en/of in een grotere geografische zone.</i>
4. Geloofwaardigheid (fasen van het project)
(5 punten)	De uitvoering van het project is geloofwaardig, het project is zo opgebouwd dat het aan zijn doelstellingen kan voldoen, de uitvoeringsplanning is realistisch, het budget is coherent in verhouding tot de doelstellingen en houdt rechtstreeks verband met de mogelijke impact van het project.
<i>Steviger criterium: idem</i>

5. Voortzetting
(3 punten)	Het project kan blijven voortbestaan en autonoom zijn (vooral op financieel vlak).
<i>Steviger criterium: idem</i>
6. Aansturing en partnerschappen
(5 punten)	De stuurgroep staat stevig in zijn schoenen en functioneert participatief.
<i>Steviger criterium: de aansturing is breder dankzij concrete partnerschappen en een lokaal netwerk.</i>
7. Evaluatie
(3 punten)	De kwaliteit van de evaluatie van de impact van het doorgevoerde project op het leefmilieu en de wijk.
<i>Steviger criterium: de indicatoren worden aan het begin en aan het eind van het project gemeten.</i>

Naast die criteria spelen ook de volgende dingen een rol bij de beslissing:

- ✓ In functie van de budgettaire capaciteit wordt er prioriteit gegeven aan initiatieven die nog nooit ondersteuning hebben ontvangen in het kader van deze projectoproep voor burgers. Dat geldt in elk geval als het gaat om hetzelfde project, tenzij het gaat om een andere ambitie binnen hetzelfde project.
- ✓ Indien er rekening wordt gehouden met de principes van duurzame ontwikkeling bij de uitvoering van het project zal dat worden aanzien als een troef. Voorbeelden daarvan zijn het gebruik van tweedehandsmateriaal, aankopen die gebeuren volgens ecologische criteria ...

DE WAARDEN VAN PROJECTOPROEP:

Burgerprojecten, want burgers willen zelf voor verandering zorgen.

Collectieve projecten, want samen zijn we sterker en raken we verder.

Projecten **voor de gemeenschap** om ieders levenskwaliteit te verbeteren en het contact met de wijk te bevorderen.

Solidaire en inclusieve projecten, want bij een transitie mag niemand worden vergeten.

Projecten die de **ecologische transitie** ondersteunen met het oog op een echte beperking van de impact van het Gewest en zijn inwoners op ons leefmilieu.

Annexe 1 : Subsidiabele uitgaven

Welk type uitgave komt in aanmerking voor uw subsidieaanvraag?

Categorieën van uitgaven die aan bod komen

Categorieën van uitgaven die aan bod komen	Omschrijving	Subsidiabiliteit
Huren en huurkisten	Huur die voor één derde moet worden betaald voor het tijdelijk of permanent gebruik van zalen, lokalen, infrastructuur, kosten (gas, water en elektriciteit), verzekeringen voor de lokalen, schoonmaak (inclusief schoonmaakproducten), onderhoud.	Het gaat hier om uitgaven die direct voor de realisatie van de projecten dienen. Een huur kan geen periode of functie dekken die niet in aanmerking komt voor de realisatie van het project. De voorzetting van het project moet worden uitgelegd rekening houdend met deze kosten.
Promotie- en publicatiekosten	Drukwerk en distributie voor de communicatie van het project, de promotie van activiteiten in het kader van het project en de aankondiging van de resultaten. Public relations kunnen worden aanvaard.	Projecten die uitsluitend of hoofdzakelijk gericht zijn op communicatie komen niet in aanmerking. De gedekte communicatiekosten moeten worden gebruikt voor het ingediende veldproject.
Administratieve kosten	Werkingskosten die direct in verband zijn met de realisatie van het project.	
→ <i>Aankoop van benodigdheden</i>	Verbruiksgoederen Voeding wordt aanvaard voor feestelijke events, mobilisatie of inhuldigingen. De aankoop van voedsel wordt ook toegestaan in het kader van activiteiten zoals de organisatie van kookworkshops.	Deze kosten zullen echter 50% van het totale subsidiebedrag niet mogen overschrijden. De voorzetting van het project moet worden uitgelegd rekening houdend met deze kosten.
→ <i>Aankoop van materiaal</i>	Aankoop of huur van materiaal... De aankoop van groot materiaal zal grondig worden geanalyseerd en kan worden geweigerd als het gebruik op regelmatige basis niet wordt aangetoond of als er een alternatief bestaat door te huren of te lenen.	

<p>→ <i>Werkingskosten</i></p>	<p>Verzekeringen, fotokopieën, verzendkosten...</p>	<p>De verzekeringen moeten de volledige periode van de realisatie van het project dekken. Als het om een jaarlijkse verzekering gaat waarvan de duur langer is dan de duur van het project, zal deze toch volledig worden gefinancierd. Wat de aansprakelijkheidsverzekering betreft, wordt er een gratis verzekering voor feitelijke verenigingen en vzw aangeboden door de Federatie Wallonië-Brussel : www.spfb.brussels/espace-pro/assurance-gratuite-volontariat</p> <p>Bankkosten worden aanvaard voor een maximaal bedrag van 100€ per project.</p>
<p>Vervoerskosten</p>	<p>De transport- en vervoerskosten in het kader van activiteiten gekoppeld aan de projecten.</p>	
<p>Vergoeding van derden</p>	<p>De vergoeding van onderaannemers, honoraria, hulppersoneel: onkosten gekoppeld aan een partnerschap met derden, voor de onderaanneming van activiteiten in het kader van het project (verenigingen, sprekers, vertalers, opleiders, restaurateurs, ...) en vergoeding van vrijwilligers (volgens de bestaande regelgeving)</p>	<p>Deze uitgaven mogen het werk dat rechtstreeks door de dragers van het project wordt uitgevoerd (coördinatie, gepresteerde uren voor de oprichting van het project) niet dekken. Het betreft eenmalige missies die beperkt zijn in de tijd. Er wordt gevraagd om een raming van de taken/missies en partners voor te leggen.</p>

**LET OP: je moet het document " Begroting" en het Excel-formaat gebruiken.
Een ander document of formaat wordt niet geaccepteerd.**

Algemene opmerkingen :

Er wordt eerder voorrang gegeven aan duurzame investeringen in plaats van voorzieningen (verbruiksgoederen). Zo zal bijvoorbeeld voor de realisatie van duurzame kookworkshops of workshops voor de bereiding van schoonmaakproducten de aankoop van materiaal (pannen, vaat...) worden aanvaard, maar de aankoop van basisproducten (voedsel, ingrediënten om zeep te maken...) worden beperkt. Dergelijke workshops zullen immers, met het oog op duurzaamheid, alleen maar leefbaar zijn als ze niet volledig afhangen van de subsidie, maar beroep doen op andere financieringsbronnen zoals bijvoorbeeld een verlaagde toegangsprijs;

Voor een tijdelijk evenement rond sensibilisering, mobilisatie (een buurtfeest om het initiatief kenbaar te maken en de mensen te mobiliseren), of in het kader van vernieuwende projecten die een concept ontwikkelen dat nog moet worden getest, zullen de voorzieningen of de verbruiksgoederen (zoals voedsel) echter wel worden aanvaard. Het gebrek aan voedsel moet immers geen belemmering zijn voor de lancering van een initiatief of een project in een wijk. De leden van het begeleidingsteam staan ter beschikking om erover te praten. Er zal rekening worden gehouden met de manier waarop u de duurzaamheid van de activiteit na de subsidie overweegt ;

Rekeninghoudend met de technische, logistieke en menselijke bekwaamheden van burgergroeperingen, zullen de oplossingen die tweedehands en recuperatie voorstellen worden beoordeeld ten opzichte van nieuwe aankopen ;